

Saksfremlegg

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Formannskap	114/13	19.11.2013

Sign.	Eksp. til: Kommunal- og regionaldepartementet
-------	--

Lovfesting av medvirkningsordning for ungdom - Høringsuttalelse

Foreliggende dokumenter:

- Brev dat. 20.08.13 fra Kommunal- og regionaldepartementet.

Sakens bakgrunn

Kommunal- og regionaldepartementet vurderer om regelverket rundt utvalg som er opprettet for ungdom (ungdomsråd, barnekommunestyret o.l.) skal tilrettelegges tilsvarende som det som gjelder for eldreråd og rådet for funksjonshemmede.

I dag er valg av eldreråd og rådet for funksjonshemmede lovregulert og skal velges av kommunestyret. Ungdomsrådet er ikke lovregulert og det er opp til den enkelte kommune om de skal ha et slikt råd. I Saltdal er ungdomsrådet valgt av og blant ungdom. Fremgangsmåte for valg, antall medlemmer, sammensetning, valgperiode og aldersgrenser er regulert i kommunalt vedtatte vedtekter. Saltdal kommune har hatt ungdomsråd i mange år.

I høringsbrevet tas det opp en del problemstillinger som aldersgrense, valgperiode og beslutningsmyndighet/innstillingsrett. Disse blir omtalt nedenfor.

Vurdering

Høringsbrevet tar for seg ulike spørsmål som man ønsker innspill på. En vil her omtale dem her:

Generelt:

Departementet vurderer om lovregulering vedr. medvirkning fra eldre, funksjonshemmede og unge bør koordineres under ett og under et departement. Det er nevnt at dette kan ordnes enten i kommuneloven eller ved en ny felles særlov. Begge måter kan brukes men overfor de målgruppene dette gjelder, vil det sannsynligvis være best med en egen særlov.

En slik lovregulering må likevel ikke være til hinder for fleksible løsninger på ungdommens premisser.

Fremgangsmåten ved valg:

I ovennevnte brev er det ikke foreslått endringer i fremgangsmåten som de fleste kommuner har i dag, dvs at medlemmer velges av og blant ungdom.

Aldergrense/valgperiode:

Det er i høringen foreslått en aldersgrense fra ungdomsskole og oppad til året vedkommende fyller 18. Bakgrunn for dette er at ved 18 år, er man myndig og har stemmerett ved de vanlige politiske valg (Stortinget og k.styret). Man er da også valgbar til disse organer.

I vedtektene til Saltdal ungdomsråd, er det fastsatt en aldersgrense fom 8. klasse tom ut året man fyller 20 år. Dette er på bakgrunn av at man da har mulighet til å delta i ungdomsrådet helt til man er ferdig med videregående skole.

Når det gjelder valgperioden er det satt til 4 år for eldreråd og rådet for funksjonshemmede. De fleste kommuner har en valgperiode på 2 år for ungdomsrådene. Dette pga at ungdommenes skolegang vil ofte tilsi at de reiser bort på videregående skole eller lærlingeplass og en periode på 4 år vil være problematisk i denne sammenheng.

Ansvar/fullmakt:

Eldrerådet og rådet for funksjonshemmede er i dag rådgivende organer som skal uttale seg til saker som påvirker den målgruppa de er satt til å representere. Det er stilt et spørsmål om ungdomsrådet skal også gis beslutningsmyndighet. Her stilles det spørsmål om det vil være riktig å gi ungdom som ikke er direktevalgt større fullmakt enn de to andre utvalg. I dag har ungdomsrådet i Saltdal kun delegert beslutningsmyndighet over den disposisjonskontoen som ligger under deres budsjett. Ellers er det kun et rådgivende organ.

Det er også stilt et spørsmål om de kun skal ha saker som berører ungdom til uttalelse, eller om de skal få alle saker til høring.

Kommentar:

Ungdomsrådet bør være et rådgivende organ på lik linje med eldrerådet og rådet for funksjonshemmede og få de saker som berører ungdom til uttalelse. Hvis de skulle få alle saker til uttalelse, vil det være en ganske omfattende oppgave for dem å sette seg inn i. Dette kan bidra til at de mister interessen for å delta både i ungdomsrådet og ikke minst i det øvrige politiske systemet.

Saltdal ungdomsråd bør likevel fortsatt ha delegert råderett over deres disposisjonskonto som brukes til ulike tiltak/arrangementer for ungdom.

Forslags- og innstillingsrett:

Eldrerådet, rådet og funksjonshemmede og ungdomsrådet har i dag rett til å fremme sine synspunkter i saker som skal til kommunestyret enten gjennom en egen uttalelse eller ved å presentere sine synspunkter for kommunestyret i forkant av sakens behandling.

Det vil være vanskelig å administrere/koordinere hvis alle tre utvalg skulle få forslags/innstillingsrett overfor de sentrale utvalg kommunen har. Dette vil også være et nytt ledd i behandlingsrekkefølgen som kan oppleves som unødvendig. Kommunen har tidligere gått fra hovedutvalgsmodellen for at saksbehandlingen i de politiske utvalg skulle være mer smidig. En slik ordning kan også oppfattes som en svekkelse av makten som de faktiske folkevalgte organer skal ha.

Kommentar:

Det anbefales at disse tre utvalgene ikke gis forslags- og innstillingsrett direkte til andre utvalg. Hvis de gis uttalerett, kan de få gitt uttrykk for sitt syn uten at det går utover den politiske debatten i de folkevalgte organer. De kan også oppnå å bli hørt ved å alliere seg med faste medlemmer av de folkevalgte organer, og kan bruke dem som sitt taleorgan.

Ut fra det som er nevnt vil rådmann foreslå følgende uttalelse:

- Saltdal kommune mener at det bør lages en egen særlov som er felles for ungdomsråd, eldreråd og rådet for funksjonshemmede.
- Det bør likevel legges opp til forskjeller i regelverket for valgperiode og aldersgrense mellom ungdomsrådet og de to øvrige.
- En foreslår at aldersgrensen for stemmerett og valgbarhet til ungdomsrådet settes fra ungdomsskolealder tom ut det året en person fyller 20 år.
- Saltdal kommune foreslår at både ungdomsrådet, eldrerådet og rådet for funksjonshemmede skal fortsatt være rådgivende organer når det gjelder saker som berører de målgrupper som de er satt til å representere.
- I de tilfeller det er avsatt disposisjonskonto for utvalget, bør disse få delegert beslutningsmyndighet over tildeling av midler.

Rådmannens innstilling

Saltdal kommune avgir følgende uttalelse:

- Saltdal kommune mener at det bør lages en egen særlov som er felles for ungdomsråd, eldreråd og rådet for funksjonshemmede.
- Det bør likevel legges opp til forskjeller i regelverket for valgperiode og aldersgrense mellom ungdomsrådet og de to øvrige.
- En foreslår at aldersgrensen for stemmerett og valgbarhet til ungdomsrådet settes fra ungdomsskolealder tom ut det året en person fyller 20 år.
- Saltdal kommune foreslår at både ungdomsrådet, eldrerådet og rådet for funksjonshemmede skal fortsatt være rådgivende organer når det gjelder saker som berører de målgrupper som de er satt til å representere.
- I de tilfeller det er avsatt disposisjonskonto for utvalget, bør disse få delegert beslutningsmyndighet over tildeling av midler.

Saksprotokoll i Formannskap - 19.11.2013

Behandling:

Ordføreren foreslo følgende endring av nest siste strekpunkt: «når det gjelder saker som berører de målgrupper som de er satt til å representere» strykes og erstattes med «i relevante saker».

Siv Mossleth foreslo at ordet «skal» byttes ut med «kan» i nest siste strekpunkt.

Rådmannens innstilling med ordførerens og Siv Mossleth's endringsforslag ble enstemmig vedtatt.

Enstemmig vedtak:

Saltdal kommune avgir følgende uttalelse:

- Saltdal kommune mener at det bør lages en egen særlov som er felles for ungdomsråd, eldreråd og rådet for funksjonshemmede.
- Det bør likevel legges opp til forskjeller i regelverket for valgperiode og aldersgrense mellom ungdomsrådet og de to øvrige.
- En foreslår at aldersgrensen for stemmerett og valgbarhet til ungdomsrådet settes fra ungdomsskolealder tom ut det året en person fyller 20 år.
- Saltdal kommune foreslår at både ungdomsrådet, eldrerådet og rådet for funksjonshemmede kan fortsatt være rådgivende organer i relevante saker.
- I de tilfeller det er avsatt disposisjonskonto for utvalget, bør disse få delegert beslutningsmyndighet over tildeling av midler.